

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et Exercitiis Accommodatæ Libri IV

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

XLVIII. An S. Elias de facto semper mereatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

ratione Omnipotentiae Divinae, continentis numero, & perfectione aptitudinis ad movendum corda hominum, auxilia plura & praestantiora (imò etiam moraliter necessitantia,) in infinitum; & ex limitatione potentiae creatae ad resistendum: quâ comparatione posita necesse est, potentiam limitatâ infinities posse vinci à potentia illimitatâ; itaq; hæc quocunq; voluerit inclinabit illam: hoc autem non potest fieri per prædeterminationem physicam, ergo per præmotionem, directam à Scientia conditionata universali, ut sæpius & fufius in prioribus Contr. declaratum & comprobatum est.

204. Eadem assertio P. Haunoldi potest etiam confirmari argumento Sancti Thomæ 3. Cont. Gent. c. 155. ubi rationem à priori assignans, quare prædictus modus argumentandi, ab Adversario usurpatus, qui est à sensu distributivo ad collectivum, non semper valeat, nec bene inferatur: Voluntas potest singulis Vicibus bene operari; ergo potest omnibus Vicibus & constanter bene operari; sic loquitur. [Potestas liberi arbitrii est respectu eorum, quæ sub electione cadunt: quod autem eligitur, est aliquid particulare operabile: particulare autem operabile est, quod est hic & nunc: quod igitur cadit sub potestate liberi arbitrii, est aliquid, ut nunc operandum: perseverare autem non dicit aliquid, ut hic & nunc operabile: sed continuationem operis per totum tempus: iste igitur effectus, qui est perseverare in bono, est supra potestatem liberi arbitrii.] Similiter dico. Uniformiter resistere omnibus auxiliis, dicit Uniformitatem operis per totam seriem infinitorum possibilium auxiliorum: iste igitur effectus, qui est uniformiter operari, sive in bono, sive in malo, est supra potestatem liberi arbitrii; id quod declarari potest exemplo alearum, quarum jactu quilibet numerus, & qualibet Vice, in sensu distributivo, facile poni potest, repugnat tamen eundem numerum constanter & in infinitum multiplicatis vicibus projici, propter Variabilitatem.

205. Vnde quemadmodum S. D. ex Variabilitate voluntatis humanæ probat, perseverantiam in bono esse supra potestatem liberi arbitrii, ita rursus probari potest, Uniformitatem operandi pro diversitate auxiliorum esse supra potestatem liberi arbitrii. Ita enim S. D. l. c. discutit. *Omne quod de se est variabile, ad hoc quod figuratur in uno, indiget auxilio alicujus moventis immobilis* (ut scilicet constanter & immobiliter, superatis omnibus impedimentis, eligat talia auxilia, quæ conditionatè prævidet subsequenteram operationem bonam,) homo enim NB, est variabilis, & de malo in Bonum, & de bono in malum: Ceterum, hæc assertio, cujus probatio-

nem Adversarius postulat, omnium clarissimè suadetur à propria cujusque experientia, quæ compertum habet, sibi quandoque esse difficultum abstinere à peccato, quandoque facilitum; unde cum possit difficultas aut facilitas à Deo augeri in infinitum, hinc facile potest DEUS voluntatem inclinare in quamcunque partem, quin per prædeterminationem libero arbitrio inferat physicam necessitatem, à me frequenter, solum tamen per modum argumentantis, objectam.

206. Petita probationi Assertionis subnectit Adversarius novam petitionem responsionis ad hanc quæstionem. *Vel convertitur Petrus, quia prius DEVS id vult, & physicè facit? vel DEVS vult illum converti, quia Petrus prius vult converti? vel quia DEVS & Petrus volunt simul?* Resp. Petrus converti, quia DEVS vult dare auxilium in ordine ad ponendam conversionem, adeoque quia etiam vult ipsam conversionem, sed impedibiliter, propter Scientiam directivam, impedibilem à statu objecti conditionato, impedibili per liberum arbitrium creatum. DEVS autem vult Petrum converti, non quia Petrus absolute vult converti, sed quia conditionatè prævidet, quòd Petrus esset convertendus, si haberet tale auxilium, ideoque dat illi hoc auxilium, ut Petrus absolute velit converti, quam voluntatem deinde cum Petro, suo tempore, physicè producit. Et sic evitatur decretum prædeterminans inimpedibile, & simul salvatur dependentia Conversionis à DEO, ut præmovente, & physicè efficiente Conversionem Petri.

CONTROVERSIA XLVII.

MERITVM S. ELIE.

An S. Elias de facto semper mereatur.

207. NON sine Fundamento dixit P. Haunoldus lib. 2. n. 884. quòd Elias de facto non mereatur: Est enim hæc quæstio problematica, & in utramque partem dantur rationes probabiles, diversæque DD. opiniones apud nostrum Cornelium à Lapide 4. Reg. c. 1. v. 11. in fine. Illa quidem ratio, quæ ab Adversario assignatur pro facultate merendi, nihil concludit, sed concessio Antecedenti, quòd Elias insistant altissimæ Contemplationi, & Charitati DEI, quòd teste S. Thomâ omnibus Prophetis sanctior fuerit, quòd juxta eundem habuerit eandem virtutem, quàm Joannes Baptista, & habiturus sit omnia ad verum Apostolum requisita, ac Christo in morte & mortis loco conformis.

formis futurus, negatur consequentia: ex meritis enim præteritis & futuris nihil probatur pro tempore medio, & ex actibus Charitatis non bene inferitur vis merendi per illos, quia hoc ipsum est in questione, an Elias per actus Charitatis nunc mereatur, cum etiam PP. in Limbo, & animæ in purgatorio elicerint frequentes actus Charitatis, nihil tamen per illos meruerint. Melior ratio ab aliis pro merito S. Elia afferri solet, quod incapacitas meriti cum dilatione æternæ gloriæ, esset nimis onerosa & difficilis, ut proinde in compensationem dilata gloriæ rationabiliter asseratur capacitas continuo augenda gloriæ. Sed hanc rationem Adversarius non invenit in S. Thoma, & ideo maluit eam omittere.

208. Fundamentum verò, quo nititur P. Haunoldus contra statum merendi, insitit principiis S. Thomæ. Certum enim est, quod Enoch & Elias sint positi in tali statu, in quo nec interior, nec exterior certamen sustinent: sed juxta S. Thomam alterutrum requiritur ad meritum: unde, ut salvet meritum hominis in statu innocentie, 2. dist. 29. 2. 4. ad 2. inquit. [Dicens, quod quamvis homo in primo statu non habuerit certamen interius, habuit tamen certamen exterius, unde & victoriam habere potuit, qua coronam mereretur.] Subsumit itaque P. Haunoldus. Atqui Elias neutrum certamen habet, ergo juxta principium S. Thomæ non meretur; quod Adversarius non satis perpendit, aliàs meritum Angelorum (qui utique certamine non caruerunt, teste Jo. Apoc. 12. v. 7. & Isa. 14.) & meritum hominum in statu Justitiæ originalis non adduxisset pro instantia, neque hanc in relato textu S. Thomæ fundasset.

209. Idem Fundamentum P. Haunoldi, ut clarius pateat, quod innitatur principiis S. Thomæ, potest etiam hac formâ efferi. Si Elias, altissima DEI contemplationi, & exinde manantibus ferventissimis actibus Charitatis jugiter insistat (quæ sunt Verba Adversarii,) adeo, ut in continuo raptu non solum corporis, sed etiam mentis versetur, atque perpetuam amoris ecstasim patiatur, cujus vehementi dilata gloriæ moram leniter terat, tunc Elias non habet cognitionem indifferentem ad contemnendum ullum bonum temporale, sed cognitio indifferens & victoriosa boni temporalis ad libertatem actionis meritorie est simpliciter necessaria, ergo &c. Minor est indubitata, & supra à S. Thoma tradita. Major probatur iterum ex S. Doctore 1. 2. q. 28. a. 3. in C. ubi ecstasim distinguens in apprehensivam & appetitivam, ait: Primam quidem ecstasim facit amor dispositivè, in quantum scilicet facit meditari de amato, ut dictum est. Intensa autem meditatio unius abstrahit ab aliis. Quam vehemens autem hæc sit abstractio (præ-

sertim in S. Elia) mox indicat S. D. in Responsione ad 1. ubi concedit, quod prima ecstasis faciat, quandam Alienationem, ut amans non sit sui compos. similia habet de raptu Amoris in 2. 2. q. 175. a. 2. in C. & ad 2.

210. Aliud adhuc Fundamentum suppledit S. Thomas 2. Cor. 12. lect. 1. K. ubi de Enoch. (eodem autem est ratio Elia.) inquit: Sed attende, quod aliquis homo dicitur raptus ab hominibus, sicut Enoch. Sap. 4. Raptus est, ne malitia mutaret intellectum ejus. Subsumo. Atqui raptus, qui indicatur in cit. loco Sap. reddit incapacem meriti ac demeriti, & juxta S. Aug. aliòsque SS. PP. ac interpretes communiter fit per mortem, ut adeoque raptus Elia & Enoch eodem quoad effectum incapacitatis ad merendum vel demerendum saltem æquiparetur. Unde sic ulterius arguo. Vel Elias & Enoch possunt mereri, & demereri, vel solum possunt mereri. Non primum, quia est expresse contra S. Thomam, & Adversarius suo S. Patri immerito tribueret titulum Sancti in speciali sensu. Non secundum, quia sicut capacitas tanto tempore demerendi esset nimium onerosa, sic capacitas solummodo merendi esset nimium lucrosa, ita ut nullus Sanctus (exipio Beatissimam Virginem,) potuisset Elia merita æquare; quæ prærogativa neque à S. Thoma inter plura ab Adversario relata encomia memoratur, utique tamen ante omnia memoranda. Cæterum dilatio cælestis gloriæ quoad tantum tempus, sufficienter compensatur, ejusdem reservato adhuc augmento, quod sibi Elias & Enoch in fine Mundi promerebuntur, & quod proinde eternæ Gloriæ pondus longè est operabilius, quam actualis possessio Gloriæ minoris. Verum per hæc Fundamenta nolim ego quidquam meriti demere S. Patri Elia, sed solum ostendere, P. Haunoldi Doctrinam illis non caruisse.

EX SECVNDA SECUNDÆ.

CONTROVERSIA XLIX.

FIDEI RESOLVTIO.

*An Fides etiam resolvatur in
Locutionem DEI Mediatam vel
Immediatam.*

211. PER hæc Verba, quæ Adversarius ex P. Haunoldo adducit, asserente lib. 3. n. 113. [Fidem nostram ultimò resolvit

N 2

208